

SLUŽBENI LIST

FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUĀOSLAVIJE

»SLUŽBENI LIST« izlazi dva puta tjedno.
— Rukopisi se ne vraćaju. — Oglasi po
tarifi. — Tekući račun broj 10-313-004. —
Poštarina plaćena u gotovu.

Subota, 29. studenoga 1947.
BEOGRAD
BROJ 102. GOD. III.

Cijena ovom broju je 6.— din. — Pretplat
za prvo polugodište iznosi dinara 300.—,
a za cijelu 1947. dinara 600.— Redakcija:
Brankova br. 20. — Telefoni: Redakcija
28-838, Administracija 27-595.

747.

Na temelju čl. 1. Zakona o ovlaštenju Vladi FNRJ
za donošenje uredbi o pitanjima iz narodne privrede,
Vlada FNRJ, na prijedlog Ministra pošta, propisuje

UREDBU

O OSNIVANJU I ORGANIZACIJI GENERALNE DIREKCIJE TELEGRAFA I TELEFONA, DIREKCIJA TELEGRAFA I TELEFONA I TELEGRAFSKO-TELEFONSKIH CENTARA

Član 1.

U svrhu eksploatacije telegrafске i telefonske službe osniva se Generalna direkcija telegrafa i telefona, direkcije telegrafa i telefona i telegrafsko-telefonski centri.

Član 2.

Osnovne jedinice telegrafsko-telefonske službe jesu telegrafsko-telefonski centri.

Pomoćna jedinice (filijale) telegrafsko-telefonskih centara su telegrafi i telefoni na određenom području. U većim telegrafsko-telefonskim čvorištima izuzetno se osnivaju, također kao osnovne jedinice telegrafsko-telefonske službe, i to: za posebnu telegrafsku službu glavni telegraf, za posebnu telefonsku službu glavni telefoni i gradski telefoni, ili pak za sjedinjenu telegrafsko-telefonsku službu glavni telegraf i telefoni.

Član 3.

Svaki telegrafsko-telefonski centar sa određenim brojem telegrafa i telefona, kao svojim pomoćnim jedinicama (filijalama), kao i svaki glavni telegraf, glavni telefon, gradski telefon i glavni telegraf i telefon, ostvaruje plan eksploatacije telegrafsko-telefonskih veza.

Koji će telegrafi i telefoni ući kao pomoćne jedinice (filijale) u sastav jednog telegrafsko-telefonskog centra i gdje će biti sjedište osnovne jedinice kojoj oni pripadaju, određuje Ministar pošta svojim rješenjem.

Član 4.

Telegrafsku i telefonsku službu mogu obavljati, na temelju ugovora sa nadležnom direkcijom pošta, i pojedine pošte za račun direkcije telegrafa i telefona.

O načinu obračunavanja za učinjene usluge, koji se unosi kao sastavni dio ugovora, izdat će Ministar pošta posebno uputstvo.

Član 5.

Sve osnovne telegrafsko-telefonske jedinice na teritoriju određenog područja stoje pod rukovodstvom nadležne direkcije telegrafa i telefona.

Član 6.

Direkcije telegrafa i telefona su sa sjedištem u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Cetinju Skoplju, Novom Sadu, Splitu i Rijeci.

Član 7.

Direkcije telegrafa i telefona dužne su:

- 1) da određuju zadatke svojim osnovnim jedinicama i da na temelju njihovih predloženih planova sastavljaju skupni plan;
- 2) da razrađuju odobrene planove i da se staraju o njihovom izvršenju;
- 3) da sastavljaju prijedlog svog proračuna prihoda i rashoda, kao i da na temelju prijedloga proračuna prihoda i rashoda svojih osnovnih jedinica sastavljaju ukupan prijedlog proračuna prihoda i rashoda;
- 4) da usklađuju i kontroliraju rad osnovnih jedinica;
- 5) da se staraju o pravilnoj organizaciji i radu svojih osnovnih jedinica, dajući im potrebne smjernice;
- 6) da se staraju o spremanju kadrova;
- 7) da mijenjaju i obustavljaju naredbe i rješenja upravnika osnovnih jedinica, ukoliko nisu u skladu sa planom i danim smjernicama; i
- 8) da vode evidenciju poslovanja.

Član 8.

Direkcijama telegrafa i telefona rukovodi Generalna direkcija telegrafa i telefona.

Djelokrug Generalne direkcije telegrafa i telefona je:

- 1) da određuje zadatke direkcijama telegrafa i telefona i da na temelju njihovih predloženih planova sastavlja skupni plan;
- 2) da sastavlja prijedlog svog proračuna prihoda i rashoda i da na temelju prijedloga proračuna prihoda i rashoda direkcija telegrafa i telefona sastavlja ukupan prijedlog proračuna prihoda i rashoda;
- 3) da usklađuje i kontrolira rad i poslovanje direkcije telegrafa i telefona i da im daje potrebne smjernice;
- 4) da se stara o pravilnoj organizaciji poslovanja direkcija telegrafa i telefona i da im daje potrebne smjernice;
- 5) da se stara o izgradnji, uzdizanju i pravilnoj raspodjeli kadrova;
- 6) da planira cijene usluga i sastavlja prijedloge za njihovo odobrenje;
- 7) da mijenja i obustavlja naredbe i rješenja direkcija telegrafa i telefona, ukoliko nisu u skladu sa planom i danim smjernicama; i
- 8) da vodi evidenciju poslovanja.

Član 9.

Generalna direkcija telegrafa i telefona odnosno direkcije telegrafa i telefona imaju slijedeće organizacione sektore:

- 1) sektor planiranja;
- 2) komercijalni sektor;
- 3) sektor eksploatacije;
- 4) sektor odnosno odsjek za kadrove; i
- 5) sekretarijat.

Osim toga pri direkcijama telegrafa i telefona postoje telegrafsko-telefonski inspektorati za vršenje inspekcije, i to prvenstveno u pogledu organizacije osnovnih telegrafsko-telefonskih jedinica, kao i obavljanja manipulativnih poslova kod njih i njihovih pomoćnih jedinica.

Član 10.

Na čelu Generalne direkcije telegrafa i telefona stoji generalni direktor, a na čelu direkcija telegrafa i telefona stoje direktori.

Član 11.

Poslovima eksploatacije u Generalnoj direkciji telegrafa i telefona odnosno direkcijama telegrafa i telefona rukovodi direktor eksploatacije, odnosno šef eksploatacije. Direktor eksploatacije u Generalnoj direkciji odnosno šef eksploatacije u direkcijama telegrafa i telefona je ujedno i prvi zamjenik generalnog direktora odnosno direktor.

Planskim poslovima u Generalnoj direkciji odnosno u direkcijama telegrafa i telefona rukovodi direktor planiranja odnosno šef planiranja, komercijalnim poslovima rukovodi komercijalni direktor odnosno šef komercijalnog sektora, a kadrovskim poslovima zamjenik generalnog direktora za kadrove. Pravnim i općim poslovima Generalne direkcije odnosno direkcije telegrafa i telefona rukovodi sekretarijat na čijem se čelu nalazi sekretar.

Član 12.

Generalni direktor, zajedno sa direktorima Generalne direkcije, zamjenikom generalnog direktora za kadrove i sekretarom, čine kolegij Generalne direkcije telegrafa i telefona.

Kolegijem rukovodi generalni direktor.

Kolegij je savjetodavni organ generalnog direktora, koji on saziva u svim važnijim poslovima i načelnim pitanjima, po važnijim tehničkim pitanjima i važnijim pitanjima operativnog rukovođenja, kao što su izrada plana, organizaciona pitanja, zaključivanje važnijih ugovora, rekonstrukcija, planiranje cijena usluga, nacrti pravnih propisa i slično.

Kad se u kolegiju raspravljaju specijalna stručna pitanja, u savjetovanju kolegija mogu sudjelovati stručnjaci Generalne direkcije, kao i ostali poznati stručnjaci koje pozove generalni direktor.

Član 13.

Na čelu osnovnih telegrafsko-telefonskih jedinica stoje upravnici koji su naročito dužni:

- 1) da predlažu eksploatacioni plan i razrađuju odobreni plan;
- 2) da se staraju o izvršenju plana;
- 3) da predlažu proračune prihoda i rashoda;
- 4) da rukovode financijskim poslovanjem u granicama proračuna;
- 5) da se staraju o racionalnom iskorišćivanju osnovnih i obrtnih sredstava, držeći se smjernice i naredaba direkcije telegrafa i telefona;

6) da organiziraju punu evidenciju i kontrolu cjelokupnog poslovanja; i

7) da se staraju o organizaciji i poslovanju svojih filijala i da im u radu ukazuju potrebnu pomoć.

Na čelu telegrafa i telefona (filijala osnovnih telegrafsko-telefonskih jedinica) stoje starješine telegrafa i telefona.

Član 14.

Upravnik osnovne telegrafsko-telefonske jedinice odnosno starješine telegrafa i telefona (filijala osnovnih telegrafsko-telefonskih jedinica) odgovoran je direktoru direkcije telegrafa i telefona.

Član 15.

Generalna direkcija telegrafa i telefona može imati pod svojim neposrednim administrativno-operativnim rukovodstvom i pojedina privredna poduzeća.

Rješenje o osnivanju, spajanju i ukidanju poduzeća donosi Ministar pošta u suglasnosti sa Ministrom financija FNRJ.

Član 16.

Financijsko poslovanje Generalne direkcije telegrafa i telefona i direkcija telegrafa i telefona, kao i svih osnovnih i pomoćnih telegrafskih i telefonskih jedinica, vrši se na temelju posebnih propisa koje će donijeti Ministar financija FNRJ u suglasnosti sa Ministrom pošta.

Član 17.

U svrhu podsticanja za povećanje produktivnosti rada, upravniku svake osnovne telegrafsko-telefonske jedinice, koja premaši plan eksploatacije, stavljat će se na raspolaganje određeni postotak od svote ostvarenih bruto prihoda iznad plana.

Isto tako upravnik osnovne telegrafsko-telefonske jedinice, koji postigne uštede prema utvrđenom proračunu rashoda pri punom izvršenju planskih zadataka, stavljat će se na raspolaganje određeni postotak od ovih ušteda.

One osnovne telegrafsko-telefonske jedinice, u čijem planu nisu predviđeni prihodi po svima granama telegrafsko-telefonske eksploatacije, dobivaju određeni postotak prihoda ostvarenih iznad plana eksploatacije cjelokupne telegrafsko-telefonske službe, ukoliko premaše plan eksploatacije.

Visina postotka od postignutih prihoda iznad plana i visina postotka od ušteda proračunskih rashoda, kao i način na koji će se izvršiti raspodjela odnosnih svota, propisat će se posebnom uredbom.

Član 18.

Kod privrednih telegrafsko-telefonskih poduzeća postoji fond rukovodstva, a kod direkcija telegrafa i telefona postoji centralni fond rukovodstva.

Potajući propisi o fondovima rukovodstva i o centralnim fondovima donijet će se naknadno.

Član 19.

Potanje propise o organizaciji i poslovanju Generalne direkcije telegrafa i telefona, direkcija telegrafa i telefona i osnovnih telegrafsko-telefonskih jedinica, donosi Ministar pošta u suglasnosti sa Predsjednikom

Komiteta za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ, a uputstva za vršenje telegrafsko-telefonske službe donosi sam Ministar pošta.

Član 20.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Beograd, 23. studenoga 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

Ministar pošta,
dr Drago Marušić, s. r.

748.

Na temelju člana 69. Zakona o narodnoj miliciji, u sporazumu sa Ministrom financija FNRJ, propisujem

P R A V I L N I K

O REDOVNIM PRINADLEŽNOSTIMA PRIPADNIKA NARODNE MILICIJE I O DODACIMA GRADANSKIM OSOBAMA NA SLUŽBI U NARODNOJ MILICIJI

I. — Opće odredbe

Član 1.

Pod redovnim prinadležnostima u smislu ovog pravilnika razumijevaju se osnovna plaća i dodaci.

Pravo na redovne prinadležnosti pripada milicionarima, podoficirima, oficirima i generalima narodne milicije koji su postavljeni na položaj rješenjem nadležnog starješine po propisima Zakona o narodnoj miliciji.

Gradanskim osobama pripada pravo na redovne prinadležnosti, ako su rješenjem nadležnog starješine postavljeni na jedan od položaja koji su predviđeni formacijom za takve osobe.

U rješenju o postavljenju označuje se na koje prinadležnosti postavljena osoba ima pravo.

Član 2.

Prinadležnosti teku od dana stupanja na dužnost a traju do konca mjeseca u kome je osoba na službi u narodnoj miliciji razriješena od dužnosti na temelju rješenja o prestanku službe.

U slučaju postavljenja na viši odnosno niži položaj, prinadležnosti novog položaja pripadaju od prvog dana idućeg mjeseca po stupanju na dužnost.

Član 3.

Prinadležnosti po ovom pravilniku predviđene su u neto iznosima.

Porez na dohodak i doprinos za socijalno osiguranje pripadnici narodne milicije ne plaćaju.

Član 4.

Pripadniku narodne milicije koji nije koristio plaćeni godišnji odmor iz razloga što je rješenjem Ministra unutrašnjih poslova FNRJ za pripadnike narodne

milicije na radu u Glavnoj upravi narodne milicije, odnosno rješenjem ministra unutrašnjih poslova narodne republike, bio zadržan na dužnosti u interesu službe, isplatit će se za to vrijeme dvostruke redovne prinadležnosti.

Član 5.

Podoficiri, oficiri i generali narodne milicije mogu biti rješenjem nadležnog organa za postavljenje određenih za vršioce dužnosti na višem položaju od onoga na kome se nalaze. U tom slučaju može im se odrediti plaća za dva tarifna razreda niže od plaće predviđene za taj položaj na kome vrše dužnost, ukoliko ta plaća nije manja od plaće dotadašnjeg njihovog položaja.

Član 6.

Pripadnici narodne milicije, koji osim svoje redovne dužnosti privremeno zastupaju na položaju drugu osobu primaju prinadležnosti položaja redovne dužnosti.

Član 7.

Oficiri i generali narodne milicije, koji su privremeno razriješeni dužnosti do postavljenja na novi položaj, primaju redovne prinadležnosti dotadašnjeg svog položaja.

Član 8.

Pripadniku narodne milicije, koji se za vrijeme istrage zbog krivičnih djela nalazi u pritvoru ili istražnom zatvoru, obustavlja se za to vrijeme isplata prinadležnosti za 75%. Ako takva osoba ima porodicu koju izdržava obustavlja joj se 50% prinadležnosti, time da se druga polovina prinadležnosti isplaćuje njezinoj porodici zajedno sa cijelim dodatkom na djecu. Ako je pripadnik narodne milicije za vrijeme istrage samo udaljen od dužnosti, za to vrijeme obustavlja se od njegovih prinadležnosti, i to oženjenim 1/3, a neoženjenim 2/3, ne računajući dodatak na djecu koji se isplaćuje u cijelosti.

Obustavljene prinadležnosti vraćaju se pripadniku narodne milicije ako je krivično postupanje protiv njega obustavljeno ili ako je oslobođen od optužbe.

Obustava prinadležnosti počinje od prvog dana idućeg mjeseca po donošenju rješenja o pokretanju krivične istrage ili o udaljenju od dužnosti, a traje do izvršenja presude odnosno do donošenja rješenja o obustavljanju postupka.

Osudenicima za vrijeme izdržavanja kazne ne pripadaju prinadležnosti.

Član 9.

Osim vremena stvarno provedenog na dužnosti u narodnoj miliciji, u godine službe u smislu ovog pravilnika računaju se:

1) pripadnicima narodne milicije koji su stupili u J. A. do uključivo 9. svibnja 1945. i vrijeme stvarno provedeno u partizanskim odredima, NOV i PoJ i J.A.;

2) aktivnim podoficirima, oficirima i generalima koji su stupili u J.A. poslije 9. svibnja 1945. i vrijeme koje su proveli u svojstvu aktivnog podoficira odnosno oficira J.A. ako su u narodnu miliciju preuzeti neposredno iz J.A., a najkasnije u roku od šest mjeseci po prestanku službe u J.A.;

3) podoficirima i oficirima koji su bili u zarobljeništvu ako su preuzeti u J.A., narodnu miliciju, ili u državnu službu najkasnije u roku od šest mjeseci po povratku iz zarobljenništva i vrijeme provedeno u zarob-

ljeništvu od 1. kolovoza 1941. kao i vrijeme stvarno provedeno u J.A.; i

4) vrijeme provedeno u službi u resoru ministarstva unutrašnjih poslova poslije oslobođenja.

II. — Osnovna plaća

Član 10.

Pripadnicima narodne milicije isplaćuje se osnovna plaća po sljedećoj tabeli:

Tarifni razred	Plaća
I	7900.—
II	7600.—
III	7300.—
IV	7000.—
V	6700.—
VI	6400.—
VII	6100.—
VIII	5900.—
IX	5700.—
X	5500.—
XI	5300.—
XII	5100.—
XIII	4900.—
XIV	4700.—
XV	4500.—
XVI	4300.—
XVII	4100.—
XVIII	3900.—
XIX	3700.—
XX	3500.—
XXI	3300.—
XXII	3000.—
XXIII	2800.—

Formacijom će se odrediti koji položaji spadaju u pojedine tarifne razrede po ovoj tabeli.

Član 11.

Milicionari pripravnici, dok pohađaju školu narodne milicije za narodne milicionare, u početku službe primaju plaću iz XXIII tarifnog razreda.

Oficiri narodne milicije, dok pohađaju školu za oficire narodne milicije, u početku službe primaju plaću koja im je određena prilikom preuzimanja u službu narodne milicije.

U ostalim slučajevima pripadnici narodne milicije, dok se nalaze u školama i na tečajevima, primaju plaću posljednjeg položaja.

III. — Dodaci

Član 12.

Pripadnicima narodne milicije, osim navedenim u članu 13. ovog pravilnika, pripada osobni dodatak na službu procentualno od osnovne plaće, i to:

poslije 2 do 5 godina službe	5%
poslije 5 do 10 godina službe	10%
poslije 10 do 15 godina službe	15%
poslije 15 do 20 godina službe	20%
poslije 20 godina službe	25%

Generalima narodne milicije pripada osobni dodatak na službu 25% od plaće koju primaju, bez obzira na godine službe.

Član 13.

Milicionaru, desetaru, komandiru stanice i starijini čete pripada osobni dodatak na službu procentualno od osnovne plaće, i to:

poslije 3 do 6 godina službe	8%
poslije 6 do 9 godina službe	12%
poslije 9 do 12 godina službe	16%
poslije 12 do 15 godina službe	22%
poslije 15 godina službe	40%

Član 14.

Svim podoficirima narodne milicije, osim onima koji se nalaze na položaju formacijom predviđenom za oficire i primaju prinadležnosti predviđene za taj položaj, pripada dodatak od 200.— dinara mjesečno.

Član 15.

Pripadnicima narodne milicije isplaćivat će se dodatak na svako dijete po 175.— dinara do navršene 17. godine života odnosno do navršene 23. godine života ako su djeca na školovanju, pod uvjetom da nemaju nikakvih prihoda, da ne primaju stipendiju i da nisu smješteni ni u kakvom zavodu sa besplatnim uzdržavanjem. U slučaju da je dijete nesposobno za privredivanje, dodatak za njega pripada dok ta nesposobnost traje, bez obzira na njegove godine života, pod uvjetom da je nesposobnost nastupila prije 17. odnosno 23. godine.

Dodatak pod ovim uvjetima pripada za bračnu, vanbračnu, pozakonjenu i usvojenju djecu, kao i za storčad i siročad, ukoliko ih odnosa osoba uzdržava.

Pripadnicima narodne milicije isplaćivat će se paušalni dodatak od 3000.— dinara prilikom rođenja svakog bračnog djeteta.

Član 16.

Gradanske osobe na službi u narodnoj miliciji primaju prinadležnosti prema propisima koji vrijede za civilne državne službenike.

Osim redovnih prinadležnosti građanskim osobama na radu u upravama narodne milicije, koje imaju najmanje 3 godine efektivne službe, pripada osobni dodatak na službu u iznosu od 5% od osnovne plaće.

Član 17.

Ministar unutrašnjih poslova narodne republike odnosno Ministar unutrašnjih poslova FNRJ, za osobe na službi u Glavnoj upravi narodne milicije, može pojedinim pripadnicima narodne milicije davati posebni osobni dodatak u stalnom mjesečnom iznosu u sljedećim slučajevima:

- 1) kad stalno prekovremeno rade po potrebi službe;
- 2) za rad koji traži veliko stručno znanje i iskustvo;
- 3) osobama koje čine stalno izvanredno i naročito zalaganje za službu;
- 4) osobama koje svojim naročitim organizacionim sposobnostima doprinose boljoj organizaciji službe i radu;
- 5) osobama koje istodobno vrše više dužnosti;
- 6) osobama koje vrše službu pod naročito teškim i po život opasnim okolnostima.

Posebni osobni dodatak može se davati u granicama od 200.— do 3000.— dinara mjesečno.

Posebni osobni dodatak određuje se pripadniku narodne milicije dok postoje razlozi zbog kojih je dan.

Prilikom određivanja pripadnika narodne milicije na drugu dužnost, ministar unutrašnjih poslova narodne republike odnosno Ministar unutrašnjih poslova FNRJ, donijet će rješenje da li će se isplaćivanje ovog dodatka nastaviti.

Član 18.

Premještenim pripadnicima narodne milicije koji imaju porodicu na uzdržavanju, ako u novom mjestu

službovanja ne dobiju stan i za svoju porodicu, što moraju svakog mjeseca dokazivati potvrdom nadležnog stambenog organa, isplaćivat će se od dana javljanja na dužnost na ime naknade za troškove odvojenog stanovanja od porodice za svaki protekli mjesec od 1000.— do 1500.— dinara sve do dana dobivanja stana. Visinu ove naknade određuje ministar unutrašnjih poslova narodne republike odnosno Ministar unutrašnjih poslova FNRJ za osobe premještene na službu u Glavnoj upravi narodne milicije.

Naknade iz prethodne stavke ne pripadaju oženjenoj ili udatoj osobi koja nema djece, u slučaju kada je drugi braćni drug zaposlen.

Član 19.

Redovne prinadležnosti po ovom pravilniku isplaćivat će se počev od 1. listopada 1947.

Član 20.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

I br. 18058

Beograd, 13. studenoga 1947.

Ministar unutrašnjih poslova,
Aleksandar Ranković, s. r.

749.

Na temelju čl. 15. Uredbe o prinadležnostima službenika i namještenika u državnim trgovačkim poduzećima i njihovim prodavaonicama, kao i prodavaonicama zadruga, društvenih i masovnih organizacija (»Službeni list FNRJ« br. 97/47), propisujem

UPUTSTVO

ZA PROVEDBU UREDBE O PRINADLEŽNOSTIMA SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA U DRŽAVNIM TRGOVAČKIM PODUZEĆIMA I NJIHOVIM PRODAVAONICAMA, KAO I PRODAVAONICAMA ZADRUGA, DRUŠTVENIH I MASOVNIH ORGANIZACIJA

Uvod

Osnovna je tendencija Uredbe o prinadležnostima službenika i namještenika u državnim trgovačkim poduzećima i njihovim prodavaonicama, kao i prodavaonicama zadruga, društvenih i masovnih organizacija, da konkretno određivanje plaće trgovačkih namještenika u okviru općih direktiva prenese na direktora poduzeća. Obzirom na raznorodni karakter trgovačkih poduzeća nije moguće postaviti putem uredbe opće norme po kojima bi se određivale plaće po efektu rada u svim trgovačkim poduzećima. Moguće je samo odrediti izvjesne granice u kojima se direktor kreće kod određivanja ovih normi.

Ovakvim sistemom postići će se prvo, da će svi namještenici biti zainteresirani na poboljšanju trgovine, na povećanju prometa, na podizanju nivoa trgovine. S druge strane, direktor će biti neposredno zainteresiran na pravilnom određivanju norme, na smanjenju troškova i režijske, jer će on dobiti ufoliko veću plaću što troškovi budu manji i promet veći.

Ovakav sistem ujedno nameće dužnost sindikalnim podružnicama da neposredno suraduju na određivanju

norme, da se staraju za povećanje prometa, jer će samo na taj način moći doista utjecati na poboljšanje životnog standarda namještenika. Velika kočnica uvođenju novog sistema može biti samo tobožnja kompliciranost kao i težnje namještenika da im budu osigurane plaće bez obzira na efekat. Slabe sindikalne podružnice ističat će i strah od samovolje direktora, ili pomanjkanje evidencije. Međutim, borba za novi sistem plaća bit će ujedno borba za punu evidenciju u našem trgovačkom aparatu i za pravilno nagrađivanje službenika i namještenika na temelju njihovog zalaganja u radu.

Točka 1. — 1) Po propisima čl. 1. uredbe određivat će se prinadležnosti službenika i namještenika koji su zaposleni:

a) u državnim trgovačkim poduzećima na veliko i malo;

b) u državnim otkupnim poduzećima, kao i u servisnim poduzećima koja se bave otkupom;

c) u prodavaonicama ostalih državnih poduzeća i ustanova koja se bave prodajom na malo (industrijske prodavaonice, prodavaonice Vetseruma i sl.);

d) u službama radničkog snabdijevanja (potpunim);

e) u radničko-službeničkim nabavljačko-potrošačkim zadrugama i prodavaonicama obrtnih proizvođačkih i prerađivačkih zadruga, kao i u prodavaonicama kotarskih zadrugh poslovnih saveza; u kotarskim i zemaljskim zadrugh poslovnim savezima radničko-službeničkih nabavljačko-potrošačkih zadruga; i

f) u prodavaonicama društvenih i masovnih organizacija (prodavaonice invalidskih i omladinskih organizacija, AFŽ-a i sl.);

2) Prinadležnosti po efektu rada isplaćivat će se službenicima i namještenicima koji rade neposredno u prodaji, nabavi i otkupu, i to:

prodavaćima,
mladim privrednim pomoćnicima,
privrednim pomoćnicima,
starijim privrednim pomoćnicima, i
privrednim poslovođama,

3) Prinadležnosti po efektu rada isplaćivat će se prema odredbama uredbe i ovog uputstva i službenicima i namještenicima ekonomsko-komercijalne struke sa drugim zvanjima (t.j. sa zvanjem mladeg komercijaliste, komercijaliste, višeg komercijaliste, ekonomiste i t. d.), kao i službenicima i namještenicima svih drugih struka, ako su oni zaposleni neposredno u prodaji, nabavi ili otkupu robe, ili ako rukovode tim poslovima (na pr. otkupljivač ljekovitog bilja sa zvanjem farmaceuta).

4) Međutim, službenici i namještenici sa zvanjima prodavaća, mladeg privrednog pomoćnika, privrednog pomoćnika i privrednog poslovođe, koji ne rade neposredno u prodaji, nabavi i otkupu robe (na pr. magazioneri, službenici koji sortiraju robu i sl.) po pravilu će primati punu plaću po čl. 1. stavka 2. uredbe, ali mogu biti i na drugi način premirani. Ali ako direktor poduzeća nalazi da i rad takvih službenika utiče na povećanje prometa ili da postoji mogućnost njihovog nagrađivanja po efektu rada, može odrediti da se i oni plaćaju po efektu rada.

5) Blagajnici (kasiri) i pakeri, po pravilu primat će prinadležnosti kao i ostali službenici i namještenici koji neposredno sudjeluju u prodaji, nabavi ili otkupu robe, t.j. po efektu rada. Izuzetno kod onih prodavaonica gdje zbog naročite prirode posla ili drugih razloga ne postoji mogućnost određivanja norme rada za ove službenike, direktor poduzeća može odrediti da im se isplaćuje neumanjena plaća umjesto stalnog dijela osnovne plaće i dodatka po efektu rada, a mogu biti i na drugi način premirani.

6) Nabavljači i otkupljivači zaposleni u trgovačkim poduzećima u svakom slučaju treba da primaju prinadležnosti po efektu rada prema odredbama uredbe i ovog uputstva.

7) Kod onih poduzeća koja se bave isključivo ili pretežno prodajom na veliko, gdje zalaganje nekih službenika i namještenika ne utiče na povećanje prometa, direktor poduzeća može odrediti da se tim službenicima i namještenicima iz čl. 1. uredbe isplaćuju neumanjene plaće.

Primjer: Jedno grosističko poduzeće organiziralo je prodaju tako, da kupci robu nabavljaju na temelju uzoraka (mustri). Drugo grosističko poduzeće prodaje pak robu na taj način što kupci osobno dolaze u stovarište gdje odabiraju i kupuju robu. U prvom slučaju zalaganje službenika koji izdaju robu iz stovarišta na temelju narudžbe i uzoraka ne utiče na veličinu prometa, te se oni ne bi morali nagradivati po efektu rada. Zbog toga može direktor odrediti da oni primaju neumanjene osnovne plaće. U drugom slučaju, zalaganje službenika (na pr. susretljivom podvorbom kupaca, brzom podvorbe, reklamiranjem i dobrim poznavanjem robe i asortimana) utiče na povećanje prometa, i zato ovakve službenike treba nagradivati po efektu rada.

8) Službenici i namještenici koji primaju plaće po efektu rada, za vrijeme korišćenja godišnjeg odmora i plaćenog dopusta, primat će punu osnovnu plaću.

točka 2. — Plaća iznad najmanjeg iznosa, u granicama minimuma i maksimuma, daje se:

- 1) prema godinama provedenim u državnoj službi;
- 2) ako službenik vrši naročito povjerljive zadatke;
- 3) ako službenik ima veću spremu od redovne koja se traži za obavljanje poslova koje službenik konkretno vrši;
- 4) ako službenik ima naročitu odgovornost u vršenju određenog posla;
- 5) ako isto zvanje obuhvaća različite poslove za koje se traži različita stručna sprema ili višestrana odgovornost;
- 6) ako je opseg poslova koje službenik vrši redovno različit od poslova ostalih službenika istog zvanja; i
- 7) ako je učinak posla službenika istog zvanja po opsegu znatno veći i po kvaliteti znatno bolji od redovnog učinka službenika istog zvanja u istoj organizacionoj jedinici, a za taj se učinak ne mogu ustanoviti norme.

Točka 3. — 1) Prilikom određivanja visine stalnog dijela osnovne plaće za službenike i namještenike, koji osim na prodaji i nabavi robe rade pretežno i na drugim poslovima, treba voditi računa o vremenu koji oni provedu na jednom i drugim poslovima.

Prvi primjer: Jedan šef grupe prodavača (odjela, referata) provodi na prodavačkim poslovima dva sata a na ostalim poslovima (sastavljanju trebovanja, primitku robe iz magazina, podnošenju izvještaja o prodaji robe i t. d.) 6 sati. Pošto on 3/4 svoga vremena provodi na poslovima koji se ne nagraduju po efektu rada, to on ne će primiti samo 50% osnovne plaće. Takvom prodavaču dat će se veći stalni dio osnovne plaće (na pr. 70%), kako bi on, ako se normalno zalaže za vrijeme dok radi kao prodavač, mogao da postigne pa i da premaši visinu pune osnovne plaće.

Drugi primjer: U jednom poduzeću na veliko jedan magazinier, pored vršenja poslova uskladištenja robe, provodi u toku dana ili izvjesno vrijeme i na poslovima prodavača. Ukoliko on veći dio vremena provodi

na poslovima uskladištenja, to on ne će primiti samo 50% osnovne plaće, već će njegova osnovna plaća biti veća (na pr. 60%, ili 70% ili 80%) prema tome koliko je vremena proveo na poslovima magaziniera.

2) Prodavači prodavaonica, koji istodobno vrše i poslove nabavljača, primat će stalni dio osnovne plaće koji im pripada prema njihovom zvanju (t. j. 50% osnovne plaće). Dodatak po efektu rada utvrđivat će se posebno za poslove obavljene u svojstvu prodavača (t. j. prema normi za prodavača) a posebno za poslove obavljene u svojstvu nabavljača (t. j. prema određenoj proviziji).

Primjer: Jedan prodavač radničko-službeničko-nabavljačko-potrošačke zadruge povremeno (na pr. 2 ili 3 puta mjesečno) odlazi na selo radi nabave živinčih namirnica. U toku mjeseca on provodi 20 dana na poslovima prodavača a ostalo vrijeme na poslovima nabavljača. Ovaj namještenik primit će 50% osnovne plaće prodavača i dodatak po efektu rada za 20 dana u kojima je radio kao prodavač. Osim toga on će primiti proviziju za poslove koje je obavljao kao nabavljač, ali za to vrijeme ne će primiti dio stalne osnovne plaće.

Točka 4. — 1) Ako direktor i rukovodioci u prodaji, nabavi i otkupu koji organiziraju ove poslove, nemaju određeno zvanje, njihova osnovna plaća je, i to za direktore od 5.000 do 7.000 dinara, a za rukovodioce u prodaji, nabavi i otkupu od 4.500 do 5.000 dinara.— Oni će, dakle, dobiti 80% ove plaće.

2) Osnovna plaća poslovođe, koji nema određeno zvanje, iznosi od 4.000 do 4.400 dinara kako je to predviđeno za zvanje privrednog poslovođe u čl. 2. Uredbe o prinadležnostima službenika i namještenika u državnim trgovačkim poduzećima i t. d.

Točka 5. — 1) Prilikom određivanja plaća (provizije) službenika i namještenika koji rade neposredno na otkupu ili nabavi artikala na slobodnom tržištu, provizije treba određivati obzirom na otkupljene količine, vrijeme, način otkupa, kvalitet proizvoda, otkupnu cijenu i sl. Ministri trgovine i snabdijevanja narodnih republika propisat će okvirnim uputstvom način određivanja ove provizije.

Primjer za određivanje normi (provizije) za nabavljače, otkupljivače i trgovačke putnike

Nabavljaču, otkupljivaču i trgovačkom putniku nagrada po efektu rada, po pravilu, određuje se u obliku provizije na otkupljenu robu. Ova provizija određuje se A) na promet i B) na cijene.

A) Otkupljivaču je određena otkupna cijena od 15 dinara i predviđen je otkup od 10.000 kg. Njegova provizija iznosi 2%. Za premašenje plana otkupa do 20% plaća mu se na osnovicu još 10%, a za premašenje plana od 20—50% još 3% na osnovicu.

Ostvarena je količina od 15.000 kg t. j. premašen je predviđen otkup za 50% i otkupljivač treba da primi na osnovicu 10.000 kg po 15.— dinara, što iznosi 150.000 dinara.

Prema tome obračun je:

150.000 × 2% — — — — —	3.000
premašeno je 5.000 kg po 15.— dinara	
t. j. 75.000 din. po 5% — — — — —	3.750
	<hr/>
	6.750

B) Na sličan način postupa se ako se norma određuje po ostvarenoj otkupnoj cijeni. Tako se može odrediti cijena od 15.— dinara time da otkupljivač primi 25% od razlike u cijeni (ili drugi postotak).

Pod pretpostavkom da je otkupljeno 10.000 kg po cijeni od 14.— dinara, onda je razlika u otkupnoj cijeni 1 dinar po kg odnosno za količinu od 10.000 kg razlika iznosi 10.000 dinara.

Prema tome otkupljiivaču osim redovnih 2% za otkupljenu količinu od 10.000 kg pripada i 25% od razlike u cijeni.

Obračun izgleda ovako:

A) redovnih 2% od otkupljene vrijednosti (t. j. 140.000 dinara — — — — — 2.800 dinara	
B) razlika u cijeni 25% od 10.000 din. 2.500 dinara	5.300 dinara

Tako isto može se dati nabavljačima i otkupljiivačima povećana provizija u slučaju kad nabave ili otkupe robu u vrijeme kad još nije sezona ili kada je sezona već istekla.

Otkupljiivaču šljiva na pr. može se dati postotak od 0,25 dinara po kg u mjesecima kad je sezona otkupa, a 0,50 kada je sezona prošla.

2) Otkupljiivači i trgovački putnici po završenom radu na terenu, ne će više primati proviziju, već punu osnovnu plaću prema zvanju u koje su raspoređeni, i to onda kada rade na administrativnim poslovima. Ako rade neposredno na poslovima prodaje, nagradivat će se na isti način kao i prodavaoci.

3) Službenici koji rade na poslovima otkupa proizvoda koji se obavezno predaju, ne će se nagradivati na temelju provizije. Ovi službenici primat će, po pravilu, punu osnovnu plaću po čl. 2. uredbi prema zvanju u koje su raspoređeni. Ukoliko i za ovakve službenike postoji mogućnost normiranja rada primat će osim stalnog dijela osnovne plaće od 50% još i dodatak po efektu rada, prema ustanovljenoj normi.

4) Otkupljiivači i nabavljači prilikom putovanja u svrhu otkupa odnosno nabavke imaju pravo na troškove prijevoza prema propisima o naknadi putnih troškova službenika. Sve ostale troškove u vezi takvih putovanja otkupljiivači i nabavljači imaju podmiriti iz svoje provizije.

5) Direktor poduzeća, u suglasnosti sa administrativno-operativnim rukovodiocem, određuje slučajeve kada otkupljiivači i nabavljači izuzetno mogu primati i dnevnice (na pr. u slučajevima informativnih putovanja i sl.).

Točka 6. — 1) U troškove koje treba odbiti od ukupnog mjesečnog iznosa rabata i marži da bi se dobio fond plaća spadaju:

- a) zavisni troškovi;
- b) stalni dio plaće direktora, poslovode i rukovodioca nabavnog i prodajnog odjela;
- c) plaće i nagrade službenika i namještenika u administraciji;
- d) plaće i nagrade radnika;
- e) plaće i nagrade radnika, službenika i namještenika koji nisu u administraciji ali kojima se plaće ne određuju po efektu rada (na pr. magazioneru, aranžeru izloga);
- f) socijalni doprinos na plaće službenika, namještenika i radnika označenih pod b), c), d), i e);
- g) ostali plaćama slični rashodi (na pr. za prekovremeni rad, dodatak za odvojeni život i sl.);
- h) troškovi robnog prometa;
- i) troškovi poslovnih prostorija;
- j) pristojbe, doprinosi i razni otpisi;
- k) opći upravni troškovi;
- l) maksimalni (planski) doprinos za racionalizaciju i podizanje kulturnog nivoa trgovanja; i
- m) maksimalni (planski) doprinos za Fond rukovodstva.

Invalidska poduzeća mogu ovim troškovima dodati još i postotak od marži odnosno rabata koji propiše Glavni odbor ratnih vojnih invalida.

Ostatak koji se dobiva predstavlja fond plaća.

2) Iz fonda plaća isplaćuju se svi namještenici i službenici koji se nagraduju po efektu rada. Prema tome iz fonda plaća se isplaćuje:

a) stalni dio osnovne plaće svih službenika i namještenika koji se nagraduju po efektu rada, osim stalnog dijela osnovne plaće direktora, poslovode i rukovodioca nabavnih i prodajnih odjela;

b) dodatak po efektu rada ovih službenika i namještenika koji se nagraduju po efektu rada;

c) doprinosi na prinadležnosti svih službenika (socijalno osiguranje, i to dio koji snosi poduzeće i t. d.).

3) Pravilo je da je fond plaća jednak svakog mjeseca uz isti promet odnosno uz isti ukupan iznos marži i rabata. Prema tome ako se u pojedinim mjesecima mijenja promet odnosno ukupan iznos marži i rabata, treba da se mijenja i fond plaća. Međutim, troškovi iz toč. 6. uputstva ne padaju podjednako u svakom mjesecu i često ne zavise od prometa. Na pr.:

a) u ljetnom mjesecu rasvjeta i ogrjev iznosi 1.000 dinara; u zimskom mjesecu rasvjeta i ogrjev iznosi 10.000 dinara; i

b) popravci zgrade vrše se u travnju i svibnju (u ostalim mjesecima popravak zgrade se ne vrši) iznosi 100.000 dinara.

Iz toga se vidi da je potrebno pronaći prosječno mjesečne troškove iz toč. 6. uputstva koje onda treba odbiti od ukupnog prosječnog iznosa marži i rabata. Na ovaj način računato, dobiva se mjesečni prosječni fond plaća.

4) Direktor poduzeća služiti će ovaj dobiveni prosječni mjesečni fond plaća kao osnovica za određivanje:

a) broja službenika i namještenika koji se isplaćuju po efektu rada; i

b) dodatka po efektu rada (razumije se da se tom prilikom direktor mora striktno držati odredaba čl. 2. i 3. uredbi pri određivanju stalnog dijela osnovne plaće službenika i namještenika).

5) Prosječne mjesečne troškove iz toč. 6. uputstva treba predviđjeti unaprijed. Kod takvih predviđanja može se preporučiti da se uzmu u obzir: prijašnje poslovanje i promet, kao i ukupni ostvareni iznos marži i rabata za protekli period. Predviđanje pak znači da će se na temelju predviđenog budućeg prometa računati svaki pojedini trošak iz toč. 6. uputstva. (Tu se naročito mora imati u vidu slobodna prodaja proizvoda, jer će ona u mnogome povećati promet robe u poduzeću).

6) Kada se na ovaj način utvrdi fond plaća i određi norme, tada se službenika i namještenika ne tiče u kojem se periodu ostvaruju razni troškovi iz toč. 6. 1) uputstva. Plaće službenika i namještenika zavise isključivo od ostvarenoga prometa (t. j. od ukupnog ostvarenog iznosa marži i rabata).

7) Direktor poduzeća se preporučuje da od vremena do vremena izvrši upoređenje predviđenih mjesečnih prosječnih troškova iz toč. 6. 1) uputstva i prosječnog mjesečnog fonda plaća sa stvarno izvršenim troškovima iz toč. 6. 1) uputstva i ostvarenim fondom plaća. Razlika koja se pojavi poslije izvršenog obračuna ide u korist odnosno na teret fonda plaća, prema tome da li su stvarni troškovi manji ili veći od predviđenih. Ovo ne može uticati na povećanje ili smanjenje plaća po efektu rada službenika unazad (posljednja stavka toč. 10. uputstva). To upoređivanje osim toga služiti će kao kontrola određenim plaćama po efektu rada. Rezultat ovakve kontrole može imati za posledicu povećanje ili smanjenje normi za određivanje plaća po efektu rada (određenih postotaka, fiksnog plaćanja po pojedinim artiklima i t. d.).

8) Po izvršenoj kontroli direktor će pregledati stanje u pogledu broja službenika, pa ukoliko ustanovi da je njihov broj uzrok eventualnog prekoračenja fonda plaća, izvršit će odgovarajuća smanjenja osoblja, ili će odrediti drugi raspored službenika po prodavaonicama.

Ujedno će se postarati da se provede što bolja i racionalnija organizacija poduzeća.

9) Administrativno-operativni rukovodilac vodit će računa o povremenim kontrolama direktora, pa će i sam tražiti da se te povremene kontrole izvrše. Rezultat takvih kontrola od strane administrativno-operativnog rukovodioca može imati iste posljedice kao i kontrola direktora (povećanje ili smanjenje normi i t. d.) pa čak i reviziju čitavog sistema plaća po efektu rada).

10) Direktor je odgovoran za prekoračenje fonda plaća. Njegova odgovornost sastoji se u tome da je dužan nadoknaditi iznose kojima je prekoračen fond plaća. Od ove odgovornosti on se može osloboditi samo u tom slučaju ako prekoračenje nije izazvano nepravilnim određivanjem normi, već uslijed općih mjera donesenih od strane viših organa ili uslijed izvanrednih troškova koji su posljedica više sile.

11) Konačni obračun radi ustanovljenja stvarnog fonda plaća vrši se po pravilu najmanje jedamput godišnje. U tom će obračunu direktor poduzeća utvrditi:

a) koliko je od ukupno ostvarenih marži i rabata ostalo za fond plaća kada se oduzmu stvarni troškovi iz toč. 6. uputstva; i

b) koliki su ukupni iznosi stvarnih plaća iz fonda plaća za protekli period.

Upoređivanjem ovih dvaju iznosa ustanovit će se da li je bilo prekoračenje fonda plaća.

12) Da li će se konačni obračun izvršiti jedamput godišnje ili više puta, odredit će administrativno-operativni rukovodilac. Kod toga valja preporučiti da se kod onih poduzeća kod kojih su troškovi iz toč. 6. uputstva stalni (fiksni) ili mali, vrši konačni obračun više puta godišnje a da se kod drugih poduzeća, gdje su troškovi promjenljivi (varijabilni) i veliki, taj obračun vrši rjeđe ali najmanje jedamput godišnje.

13) Ukoliko postoji mogućnost, dobro je da se vrše povremene kontrole i u pogledu plaćevnog fonda pojedinih prodavaonica, a naročito to valja činiti prilikom kontrole koja se vrši za poduzeće u cjelini. Isto tako prilikom konačnog obračuna može biti i pravilno u pojedinim poduzećima izvršiti poseban iskaz plaća i po pojedinim prodavaonicama. Iz ovog upoređivanja fonda plaća vidjet će se uporedne brojke fonda plaća pojedinih prodavaonica, njihova aktivnost i zalaganje za povećanje prometa i t. d.

14) Razlika između stvarnih i normiranih troškova nabave i prodaje, u smislu čl. 8. Uredbe o troškovima trgovine na veliko i na malo, upotrijebit će se 50% za racionalizaciju poslovanja, a 50% za Fond rukovodstva. Ova razlika ustanovit će se pošto se prethodno isplate sve primadležnosti (stalni dio plaće i dodatak po efektu rada) službenika i namještenika koji se plaćaju po efektu rada, kao i dodatak po efektu rada za direktore. Prema tome, razlika između stvarnih i normiranih troškova nabave i prodaje, najprije ulazi u fond plaća pa tek po isplati primadležnosti iz prednje stavke ide 50% za racionalizaciju poslovanja, a 50% za Fond rukovodstva. Ovo stoga što se ta razlika može utvrditi tek kada se izvrši isplata svih primadležnosti, t. j. i plaća po efektu rada koje su sastavni dio troškova nabave i prodaje.

15) Kada nadležni ministar ili administrativno-operativni rukovodilac odredi koji dio od ukupnog iznosa rabata i marži treba odbiti na pojedina od troškova navedenih u st. 1. čl. 6. uredbe, moraju voditi računa o tome da direktori poduzeća koji su zainteresirani na snižavanju troškova, ne vrše uštede na štetu pravilnog poslovanja i organizacije poduzeća (na pr. vršenje uštede na račun nivoa kulturnog trgovanja, racionalizacije i sl., da izbjegavaju otvaranje nerentabilnih prodavaonica koje imaju socijalnu važnost i t. d.). Oni će se zbog toga neprekidno starati o kulturnom trgovanju i njegovom stalnom povšavanju, o podizanju stepena racionalizacije i sl. U tu svrhu oni mogu propisati (naročito u jedno-obraznim i industrijskim prodavaonicama) vrstu inventara, namještaja, način upotrebe i jakost rasvjete, vrijeme i način aranžiranja izloga, održavanja normalne temperature i primjerne čistoće u poslovnim prostorijama i t. d.

Točka 7. — 1) Način određivanja normi po kojima će se mjeriti plaća po efektu rada određuje direktor poduzeća uzimajući u obzir:

a) vrstu i prirodu poduzeća (da li je otkupno, nabavno ili prodajno poduzeće);

b) vrstu i prirodu pojedinih prodavaonica (na pr. prodaja zajamčenih artikala, mješovita ili specijalizirana prodavaonica);

c) pojedina radna mjesta u jednom poduzeću ili prodavaonici (prodaja u jednom odjelu tekstila, u drugom nirnberške, a u trećem galanterijske robe);

d) dislokaciju prodavaonica (da li se prodavaonica nalazi u centru ili na periferiji grada i sela).

Prema tome za direktora poduzeća postoje dvije granice:

a) odredbe uredbe o neumanjenom dijelu plaća, i
b) fond plaća.

2) U tom okviru direktor, po saslušanju sindikalne organizacije, određuje konkretne plaće po efektu rada za svakog službenika i namještenika.

3) Da bi došao do sistema normi direktor mora najprije izračunati fond plaća. Pokazat ćemo najprije način kako se dolazi do prosječnog mjesečnog fonda plaća. Ovo prethodno ukazivanje služit će svim navedenim primjerima kao osnovica za ustanovljenje normi za dodatak po efektu rada. U svim dakle, primjerima iznos od 40.495.- dinara je okvir u kojem se moraju kretati ukupni dodaci po efektu rada.

	Dinara
Poduzeće je predvidjelo mjesečni promet od	2.000.000.—
Ukupni iznos marži i rabata (je 10% od prometa) što iznosi	200.000.—
Po odbitku troškova iz toč. 6. ovog uputstva	130.000.—
Ostaje prosječni mjesečni fond plaće	70.000.—

Od plaćevnog fonda treba u prvom redu oduzeti dio socijalnog doprinosa koji snosi poduzeće na plaće po efektu rada (20,7%) a po formuli:

$$\frac{70.000 \times 100}{(100 + 20,7)} = 579,95$$

te će čist iznos fonda plaća za podjelu iznositi

$$579,95 \times 100 = 57.995.— \text{ dinara}$$

Oduzimanje dijela socijalnog doprinosa koji snosi poduzeće ima samo orijentacioni karakter i služi direktoru za određivanje normi kao i za utvrđivanje sa kolikim čistim fondom plaća raspolaže. Razumije se da će stvarni dio doprinosa za socijalno osiguranje zavisiti od stvarno isplaćenih dodataka po efektu rada,

Na temelju prometa direktor predviđa da u poduzeću treba da radi 12 prodavača koji bi imali primati na ime stalnog dijela osnovne plaće iz čl. 2. uredbе — — — — — 17.500 dinara te za podjelu ostaje — — — — — 40.495 dinara

4) Primjeri izračunavanja normi po efektu rada:

Prvi primjer: određivanje normi po ukupnom prometu (opći primjer)

Promet je predviđen sa 2.000.000.— dinara.

Potrebno je za 12 prodavača ustanoviti norme za dodatak po efektu rada po izvršenom prometu.

Prethodno je potrebno izračunavati plaćevni koeficijent na bazi prometa koji obavi svaki prodavač bez obzira na artikala.

Može biti pravilno da se prilikom izračunavanja plaćevnog koeficijenta ne uzima cjelokupni ostatak iz plaćevnog fonda za podjelu po efektu rada (po našem primjeru 40.495.— dinara) već eventualno izvjestan postotak manje, ukoliko takvo smanjivanje ne bi dovelo u pitanje pravilno nagrađivanje službenika i namještenika.

Prema tome u našem primjeru umjesto 40.495 uzet ćemo 60% manje, t. j. da ostane kao fond plaća 24.390.— dinara. Norma po efektu rada određila bi se unaprijed po slijedećoj formuli:

$$\frac{24.390 \times 100}{2000.000} = 1,2195$$

Plaćevni koeficijent od 1,2195 znači da je na svakih 100.— dinara ostvarenog prometa norma 1,2195 dinara.

Pretpostavimo sada da je ostvareno ne 2.000.000 dinara prometa već 2.300.000.— dinara, i to:

da je stariji privredni pomoćnik ostvario promet dinara — — — — — 270.000

da su 2 privredna pomoćnika ostvarili promet dinara — — — — — 460.000

da su 4 mlada privredna pomoćnika ostvarili promet dinara — — — — — 800.000

da je jedan prodavač ostvario promet dinara — — — — — 190.000

da su 4 prodavača ostvarila promet dinara 580.000

U ovom slučaju cijela grupa od 12 prodavača nagrađuje se podjednako prema izvršenom prometu. Nagrada po efektu rada izračunava se na slijedeći način:

Promet pojedinog prodavača \times plaćevni koeficijent

100

t. j. iznosi:

Stariji privredni pomoćnik $\frac{270.000 \times 1,2195}{100} = 3.292,65$

1 Privredni pomoćnik $\frac{230.000 \times 1,2195}{100} = 2.804,85$

1 Privredni pomoćnik isto 2.804,85

1 mladi privredni pomoćnik $\frac{200.000 \times 1,2195}{100} = 2.439.—$

3 mlada privredna pomoćnika po 2.439 7.317,05

1 prodavač $\frac{190.000 \times 1,2195}{100} = 2.317.—$

1 prodavač $\frac{145.000 \times 1,2195}{100} = 1.768,28$

3 prodavača po 1.768,28 = 5.304,84

Svi prodavači dobivaju zajedno 28.048,52

Razumije se da je od ostvarenog prometa od 2.300.000.— dinara veći stvarni plaćevni fond nego što je u prethodnom primjeru izračunato na bazi prometa od 2.000.000 dinara.

Direktor i poslovoda poduzeća će dobiti postotak od ostatka plaćevnog fonda.

Postotak direktoru i poslovodi određuje administrativno-operativni rukovodilac.

Račun će biti slijedeći:

Ostvaren promet — — — — — 2.300.000 dinara

10% ostvarenih rabata i marži — 230.000 dinara

stvarni troškovi iz toč. 7. uputstva 165.000 dinara

ostaje za plaćevni fond — — — — — 75.000 dinara

isplaćene plaće po efektu rada 28.048

isplaćene stalne plaće — — — 17.500

socijalni doprinos od te plaće 9.428 54.976

ostaje za dodatke po efektu

rada direktora i poslovode kao

i za dio doprinosa za socijalno

osiguranje na njihove plaće

20.024

Administrativno-operativni rukovodilac određuje unaprijed postotak od ostatka koji se dobiva kada se od ukupno ostvarenih marži i rabat, odbiju troškovi iz toč. 7. uputstva i ukupne primadležnosti sveg ostalog osoblja koje se plaća po efektu rada. Na ovaj način je direktor i ostalo rukovodeće osoblje stimulirano za što veće snižavanje troškova iz toč. 7. uputstva kao i za što pravilnije određivanje norme za plaće po efektu rada.

Pretpostavka je u ovom primjeru da je direktoru određeno 25% a poslovodi 15% od ostatka na ime dodatka po efektu rada. Prema tome u ovom slučaju bit će dodatak po efektu rada:

$$\frac{\text{direktoru } 20.024 \times 25}{100} = 5.006.—$$

$$\frac{\text{poslovodi } 20.024 \times 15}{100} = 3.003,60$$

svoga 8.009,60

socijalni doprinos na ove nagrade iznosi 1.657,40

9.667.—

Ako se oduzme od ostatka plaćevnog fonda od — — — — — 20.024.—

ostaje još — — — — — 10.357.—

koji se dijeli: 50% Fondu rukovodstva 5.178,50

50% za racioniranje — 5.178,50

Iz ovog proizlazi da se stalni dio plaća direktora, poslovode i rukovodilaca nabavnih i prodajnih odjela, kod izračunavanja fonda plaća zaračunava zajedno sa plaćama administrativnog osoblja.

Postoji još jedna varijanta kod prethodno izloženog primjera naime:

Plaćevni koeficijent kod prethodnog primjera iznosi 1,2195 dinara za svakih 100 dinara prometa.

Ovaj plaćevni koeficijent može se dalje razbijati t. j. može se odrediti da za izvjesne artikale, koji imaju slabiju robu a želja je da se ovi više prodaju, odredi veći plaćevni koeficijent. Na primjer: 1,766. Za robu, pak, koja ima po sebi veću robu trebalo bi odrediti manji koeficijent, na pr. od 0,637. Prilikom razbijanja plaćevnog koeficijenta treba, razumije se, voditi računa o veličini prometa pojedinih artikala i o njihovom međusobnom odnosu u ukupnom prometu.

Drugi primjer: određivanje normi po prometu određenog artikla

Direktor poduzeća, ocjenjujući predviđeni promet pojedinih artikala, cijenu artikala, njihovu robu kao i sposobnost određenog prodavača, a pošto zna visinu rabata i marži kao i približne troškove iz toč. 7. uputstva, koje otpadaju na pojedine artikale, određuje za artikala A) 4.— dinara od 100.— dinara za artikala B) 1,50 dinara od 100 dinara i za artikala C) 0,50 od 100 dinara kao norme po efektu rada.

	Dinara
Ako je ostvaren promet po artiklu A)	400.000.—
po artiklu B)	800.000.—
po artiklu C)	1.100.000.—
	2.300.000.—

Onda bi po određenim normama trebalo da iznose dodaci po efektu rada:

za artikal A) 4×4.000	= 16.000.—
za artikal B) 1.50×8.000	= 12.000.—
za artikal C) $0,5 \times 12.000$	= 5.500.—

ukupno 33.500.—

To znači da su norme po efektu rada premašile stvarni plaćevni fond te se mora izvršiti korektura normi, koje će se odnositi samo za buduće nagradivanje.

Kako se vrši korektura normi pokazano je u slijedećoj tabeli:

1	2	3	4	5	6	7
Artikal	Promet	Norma	Računska jedinica	Plaćevni koeficijenti	Plaćevni fondi plaćevnog efekta rada	Nova norma
Ključ			2×3	6:4	4×5	$\frac{6 \times 100}{2}$
A	400.000	4	1.600.000	0,7285	11.648	2.912
B	800.000	1,5	1.200.000	0,7285	8.736	1.092
C	1.100.000	0,5	550.000	0,7285	4.006	0,364
Svega	2.300.000		3.350.000	0,7285	24.390	1,064

Računske jedinice dobili smo množenjem prometa sa prijašnjim normama, a zatim smo izračunali plaćevni koeficijent na 100 dinara prometa plaćevnog fonda sa računskim jedinicama, t. j.

$$\frac{24.390 : 3.350.000}{100} = 0,7285$$

Množenjem plaćevnog koeficijenta sa računskim jedinicama i dobom sa 100 dobivamo iznos normi po efektu rada za svaki artikal. Kao i inače ovaj iznos množimo sa 100 i dijelimo sa prometom za odnosi artikal da bi dobili novu pravilnu normu.

Kao što smo ukazali u prijašnjem primjeru, može biti pravilo da se ne uzme cio fond u obračun nego smanjen za izvjestan postotak (vidi 4. stavku u prvom primjeru).

Pod pretpostavkom da je stariji privredni pomoćnik izvršio promet:

Artikal A) za	50.000
Artikal B) za	100.000 i
Artikal C) za	120.000

onda će njegov dodatak po efektu rada iznositi:

Za Artikal A) 50.000×4	$\frac{\quad}{100} = 2.000$
Za Artikal B) $100.000 \times 1,5$	$\frac{\quad}{100} = 1.500$
Za Artikal C) $120.000 \times 0,5$	$\frac{\quad}{100} = 600$
	svoga 4.100

Dodatak po efektu rada u idućem mjesecu sa istim prometom, a po izmijenjenim normama bio bi:

Za Artikal A) $50.000 \times 2,912$	$\frac{\quad}{100} = 1.456$
Za Artikal B) $100.000 \times 1,092$	$\frac{\quad}{100} = 1.092$
Za Artikal C) $120.000 \times 0,364$	$\frac{\quad}{100} = 436,80$
	svoga 2.984,80

Određujući plaćevni koeficijent za pojedine artikle, pravilno je da direktor poduzeća odredi za niža zvanja niži koeficijent, a za viša zvanja viši koeficijent. Posebno se mora istaći da ovaj primjer može pravilno koristiti prilikom određivanja različitih normi za razne prodavaonice prema njihovoj dislokaciji (položaj). U tom slučaju u koloni 1 gornje tabele umjesto artikla A), B) i C) označile bi se pojedine prodavaonice.

Treći primjer: Određivanje normi po jedinici mjere ili komada

Ako je određena norma po količini (komadu, kilogramu, metru, litri i t. d.) onda se obračun može izvršiti i na slijedeći način:

Pod pretpostavkom da se radi o prodavaonici obuće koja je prodala 4.600 pari cipela po 500 dinara par u ukupnoj vrijednosti za 2.100.000 dinara, a da je određena norma po 5,5 dinara po paru cipela, onda će ukupna isplata na ime nagrade po efektu rada iznositi:

$$4.600 \times 5,50 = 25.300$$

odnosno za svakog prodavaoca vrši se obračun po istoj formuli, t. j.

prodana količina x norma	
kako je predviđen fond plaća od	75.000 din.
a nagrada po efektu rada iznosi	25.300
stalni dio osnovne plaće — — —	17.500
doprinos za soc. osiguranje — — —	8.860 51.680
	ostaje 23.340 din.

iz kojeg se nagraduje direktor, poslovođa i rukovodioci nabavnog i prodajnog odjela. Iznos koji preostane po isplati ovih ide 50% Fondu rukovodstva, a 50% za racionalizaciju.

Određena norma od 5,5 dinara može se dalje raščlaniti, tako da pojedini prodavači dobiju veću ili manju normu prema zvanju u kome su raspoređeni.

5) Pošto su normirani troškovi nabave i prodaje koji su elementi marže i rabata, utvrđeni kao prosjek za cijelu zemlju, imajući u vidu najzaostalija i najnaprednija trgovačka poduzeća, to će se u praksi dešavati slučajevi da pojedina poduzeća koja posluju pod povoljnijim objektivnim uvjetima (na pr. što se nalaze na višem stepenu racionalizacije i sl.) imaju niže stvarne troškove od normiranih i ako se osoblje nije zalagalo za njihovo sniženje, ni je u poduzeću provedena bolja organizacija. Zato ne bi bilo pravilno da se i iz razlike u troškovima koja je posljedica objektivnih uvjeta, a ne zalaganja osoblja, isplaćuju plaće po efektu rada. Stoga je direktor poduzeća dužan da prilikom određivanja normi uzme u obzir i onu okolnost i da visinu norme odredi tako da ova razlika ne bude utrošena na plaće po efektu rada, već da bude sadržana u ostatku plaćevnog fonda od koga 50% ide u Fond rukovodstva, a 50% za racionalizaciju. Međutim, to ne znači da službenici koji se nagraduju po efektu rada ne će moći sudjelovati u dobivanju nagrade iz Fonda rukovodstva u koji je ušlo 50% ove razlike pošto i oni također imaju pravo na korišćenje sredstava Fonda rukovodstva.

6) O istoj ovoj okolnosti treba voditi računa administrativno-operativni rukovodilac kada određuje postotak za dodatak po efektu rada direktoru, poslovodi i rukovodiocima prodajnih i nabavnih otkupnih poduzeća iz ostatka fonda plaća (čl. 8. uredbе). U poduzećima gdje je taj ostatak velik, ne zbog zalaganja i bolje organizacije poduzeća, već zbog objektivnih uvjeta, ovaj postotak treba da bude manji i obrnuto. U ovim slučajevima može se preporučiti da administrativno-operativni rukovodilac odredi individualne troškove nabave i prodaje za odnosno poduzeće, koji bi bili niži od normiranih i odgovarali stvarnim uvjetima pod kojima poduzeće posluje.

7) Ukoliko se po isplati prinadležnosti direktora i ostalih službenika i namještenika koji se isplaćuju po efektu rada, utvrdi da je ostatak od fonda plaća (od kojeg u smislu čl. 8. uredbе 50% ide u Fond rukovodstva a 50% za racionalizaciju) velik uslijed visokih normi, administrativno-operativni rukovodilac ili direktor poduzeća u suglasnosti sa administrativno-operativnim rukovodiocem, mogu odrediti da se tim službenicima i namještenicima iz dijela ostatka koji ide u Fond rukovodstva isplate naknadni iznosi koji bi odgovarali efektu njihovog rada kada bi norme bile pravilno određene. U takvom slučaju administrativno-operativni rukovodilac odnosno direktor dužni su izvršiti odgovarajuće izmjene u normama.

Primjer:

	Dinara
promet jednog poduzeća iznosi — — —	5.000.000.—
ostvaren iznos marži i rabata — — —	500.000.—
troškovi iz toč. 7 uputstva iznose — — —	250.000.—
fond plaća iznosi — — — — —	250.000.—
ukupne prinadležnosti službenika koji se plaćaju po efektu rada iznose — — —	150.000.—
ostatak po isplati prinadležnosti po efektu rada iznosi — — — — —	100.000.—
50% ide u Fond rukovodstva — — — — —	50.000.—
50% za racionalizaciju — — — — —	50.000.—

Pošto je ostatak velik (100.000.—) direktor će ispitati da li je razlog ovome suviše stroga norma rada. Ukoliko to utvrdi, on će u suglasnosti sa administrativno-operativnim rukovodiocem odobriti da se iz ostatka koji ide u Fond rukovodstva (t. j. svota od 50.000.— dinara) naknadno isplate iznosi koji bi odgovarali efektu rada da su norme bile pravilno određene.

8) I kod ostalih poduzeća i prodavaonica koja trguju sa jednim artiklom koji nije u slobodnoj prodaji, ali kod kojih zalaganje službenika utiče na promet, nagrađivanje, po pravilu, vršit će se po efektu rada (na pr. prodavaonica kruha i drva koje prodaju određene količine kruha odnosno drva za kraće vrijeme).

9) Međutim, izuzetno za službenike u poduzećima odnosno u prodavaonicama koje prodaju isključivo jedan artikal koji nije u slobodnoj prodaji (čl. 7. st. 3. uredbе), a kod kojih zalaganje osoblja ne utiče na visinu prometa, može se propisati da primaju punu osnovnu plaću predviđenu u čl. 2. uredbе, (za prodavače, mlađe privredne pomoćnike, privredne pomoćnike, starije privredne pomoćnike i privredne poslovode) odnosno uredbama o plaćama državnih, saveznih i republikanskih službenika (za direktore i rukovodiocе u prodaji, nabavi i otkupu). U ovakva poduzeća i prodavaonice spadaju i ona poduzeća koja prodaju osim jednog osnovnog artikla još i njegove dijelove ili njegove derivate i prenađevine (na pr. prodavaonica nafte

i naftinih derivata, prodavaonica automobila i dijelova, prodavaonica radio aparata i dijelova i sl.).

10) Sistem plaćanja po normama određuje direktor poduzeća. On određuje koji će se službenici ili grupa službenika na pojedinom radnom mjestu plaćati po efektu rada, a koji će primati neumanjenu osnovnu plaću. Isto tako direktor određuje stalni dio osnovne plaće kao i konkretne norme rada.

11) Iz prethodnih primjera se vidi da direktor poduzeća određuje norme po onome sistemu koji najviše odgovara prirodi poduzeća. On može u svom poduzeću vršiti kombinacije raznih sistema plaćanja, može uvesti nove sisteme određivanja normi, ne držeći se ni jednog primjera koji je u uputstvu naveden. On čak ne mora ni izračunavati po formulama koje su primjerima dane, troškove iz toč. 7. uputstva, kao i fond plaća, već znajući ove iz iskustva, može određivati norme po efektu rada.

12) Administrativno-operativni rukovodilac je ovlašten da umjesto direktora uvodi sistem plaćanja po efektu rada. On može dati određena uputstva u pogledu načina plaćanja službenika, određivanja stalnog dijela osnovne plaće i ustanovljenja normi, kao i mijenjati sve odluke direktora po tim pitanjima.

13) Administrativno-operativni rukovodilac za poduzeća koja imaju svoje industrijske prodavaonice, za sve ove prodavaonice može odrediti jedinstven sistem normi i plaćanja po efektu rada.

14) Administrativno-operativni rukovodilac vodit će računa o postignutoj visini plaća službenika u poduzeću, imajući u vidu plaće po efektu rada u ostalim trgovačkim poduzećima iste vrste, kako razlike u plaćama ne bi bile nesrazmjerne. Isto tako on je dužan upoređivati plaće u trgovini sa plaćama u ostalim privrednim granama.

Točka 8. — 1) Prilikom određivanja postotka od ostatka fonda plaća za nagrađivanje po efektu rada direktora, poslovođa i rukovodilaca nabavnih, otkupnih i prodajnih poduzeća (pomoćnika direktora i dr.) treba taj postotak odmjeriti tako da ti službenici dostignu pun iznos osnovne plaće ako poduzeće odnosno prodavaonica izvrši postignute zadatke kako u pogledu ostvarenja prometa tako i u pogledu održanja normiranih troškova nabave i prodaje. Ovaj postotak određuje administrativno-operativni rukovodilac, pošto obzirom na prosječni promet, ukupan iznos prinadležnosti i socijalnog doprinosa, kao i druge okolnosti, utvrdi koliki je prosječni iznos ostatka iz fonda plaća po izvršenim isplatama.

Postotak koji on odredi može biti stalan ili progresivan.

A) Stalni postotak

Administrativno-operativni rukovodilac na navedeni način proračuna da će približni prosječni ostatak, iz fonda plaća za nagrađivanje direktora, poslovođa i rukovodilaca otkupa, nabave i prodaje iznijeti 20.000 dinara.

Obzirom na veličinu prometa koji je potreban da bi se ostvario taj ostatak, kao i odgovarajuće zalaganje i rad direktora da bi se taj promet mogao ostvariti, administrativno-operativni rukovodilac procijeni, da bi bilo pravilno da se direktoru za to da postotak od 12% od ostatka, t. j. da se njegov efekt rada nagradi sa 2.400 dinara. Isto tako on ocijeni da bi zalaganje rukovodilaca prodaje, nabave i otkupa za ostvarenje tog prometa i ostatka od fonda plaća trebalo nagraditi postotkom od 8%, t. j. iznosom od 1.600 dinara, a poslovode postotkom od 5% t. j. sa 1.000 dinara.

Ako u jednom mjesecu taj ostatak od fonda plaća zbog povećanog prometa, t. j. povećanog zalaganja cijelog kolektiva poduzeća ili zbog smanjenja troškova (bolja organizacija rada, smanjenje broja službenika i namještenika, pravilnije određivanje normi i t. d.) umjesto 20.000 dinara bude 30.000 dinara, tada će dodaci po efektu rada za te službenike iznijeti, i to:

	Dinara
za direktora 12% od 30.000 dinara — —	3.600.—
za rukovodioce prodaje, nabave i otkupa 8% od 30.000 dinara — — — — —	2.400.—
za poslovođe 5% od 30.000 — — — — —	1.500.—

U drugom mjesecu, ako ta razlika zbog smanjenog prometa (ili zbog povećanih troškova većeg broja službenika, niske norme rada i t. d.) bude manja i sveđe se na 10.000 dinara, onda će njihovi dodaci po efektu rada iznijeti, i to:

	Dinara
za direktora 12% od 10.000 dinara — —	1.200.—
za rukovodioce 8% od 10.000 dinara — —	800.—
za poslovođe 5% od 10.000 dinara — — —	500.—

B) Progresivni postotak

Da bi podstakao rukovodioce poduzeća na što veće zalaganje u svrhu postizavanja povećanog prometa i smanjenja troškova, administrativno-operativni rukovodilac može odrediti da se ovima da progresivan postotak tako, da ukoliko ostatak od fonda plaća bude veći i njihov postotak bude veći.

Tako bi on u vezi primjera iznesenog pod A) mogao odrediti:

- u slučaju da ostatak od fonda plaća bude do 20.000 dinara, da direktor poduzeća ima 12%, ostali rukovodioci 8%, poslovođe 5%;
- u slučaju da ostatak od fonda plaća bude preko 20.000 dinara do 30.000, da postotak direktora bude 15%, ostalih rukovodilaca 10% a poslovođa 7%;
- u slučaju da ostatak bude preko 30.000 do 40.000 dinara, da direktor ima 20%, ostali rukovodioci 14% a poslovođe 10% i t. d.

Prema tome, u slučaju da, na primjer, ostatak od fonda plaća bude 35.000 dinara, ako bi direktor, rukovodilac nabave, otkupa i prodaje i poslovođe imali stalan postotak (primjer pod A) njihovi bi dodaci po efektu rada iznijeli, i to:

	Dinara
za direktora 12% od 35.000 dinara — —	4.200.—
za ostale rukovodioce 8% od 35.000 dinara	2.800.—
za poslovođe 5% od 35.000 dinara — —	1.750.—

Ako bi se pak oni isplaćivali po progresivnom postotku (primjer B) njihovi dodaci po efektu rada iznijeli bi, i to:

	Dinara
za direktora 20% od 35.000 dinara — —	7.000.—
za ostale rukovodioce 14% od 35.000 dinara	4.900.—
za poslovođe 10% od 35.000 dinara — —	3.500.—

Ovdje je uzet primjer za poduzeća koja imaju malen promet pa je i ostatak iz fonda plaća malen, a postotak razmjerno velik. Po pravilu, naročito kod većih poduzeća, taj će postotak obzirom na veći promet biti znatno manji.

2) Ako administrativno-operativni rukovodilac nema dovoljno sigurnih podataka o tome koliko će iznijeti prosječni ostatak iz fonda plaća (to se eventualno može dogoditi samo u prvim mjesecima rada), može se preporučiti da za prvi mjesec postotak za nagrađivanje odredi prema ostatku iz fonda plaća za taj mjesec (t. j. unazad). Ukoliko nađe da je taj ostatak realan i da bi se njegov iznos mogao uzeti kao osnovica za određivanje prosječnog mjesečnog ostatka, može na

temelju njega unaprijed odrediti stalne ili progresivne postotke koji će se davati kao dodatak po efektu rada tim službenicima. U svakom slučaju određivanje ovog postotka unazad može se dozvoliti samo u prvom mjesecu, a u kasnijem radu postotak mora biti unaprijed određen kako bi direktor i ostali službenici, koji se isplaćuju iz ostatka unaprijed znali kako će se mjeriti t. j. nagrađivati efekat njihovog rada i prema tome mogli da se što više zalažu u radu.

Točka 9. — 1) Isplata povećanog stalnog dijela osnovne plaće u slučaju ako poduzeće iz ukupne marže i rabata ne može pokriti troškove iz toč. 9. uputstva (čl. 9. uredbе), može se odobriti samo onda, kada poduzeće iz opravdanih razloga ne može pokriti troškove plaća po efektu rada iz ostvarenih marži i rabata. Opravdanost ovih razloga ocjenjuje administrativno-operativni rukovodilac.

2) Ukoliko takvo poduzeće, uslijed ovakvog načina nagrađivanja, pretrpi gubitak, ovaj pada na teret proračuna prihoda i rashoda administrativno-operativnog rukovodioca.

3) Kod takvih poduzeća nagrađivanje direktora po efektu rada vrši se davanjem postotka od ostvarenog prometa i od ostvarenih ušteda u troškovima iz toč. 6. uputstva.

4) Ako su pak samo jedna ili više prodavaonica nekog poduzeća iz opravdanih razloga nerentabilne (na pr. postoji specijalan interes da se neka prodavaonica drži na periferiji grada iako nema dovoljno potrošača), ali je poduzeće kao cjelina rentabilno, direktor može odrediti da službenici i namještenici takvih prodavaonica dobiju bilo povećani stalni dio osnovne plaće (do 80%) bilo da za njih odredi blažu normu (veći postotak od vrijednosti prodane robe, već iznos po prodanom artiklu i t. d.).

Točka 10. — 1) Službenicima i namještenicima koji su zaposleni u sezonskim poduzećima mogu se, po odobrenju administrativno-operativnog rukovodioca, osim stalnog dijela plaće isplaćivati i akontacije u mjesecima kada je promet malen. Visina te akontacije može iznijeti najviše 50% dodatka po efektu rada prema predviđenom prometu u punoj sezoni, no time da ukupan iznos koji se isplaćuje (stalni dio plaće, dodatak po efektu rada i akontacija) ne smije premašiti pun iznos osnovne plaće koja je određena odnosnom službeniku ili namješteniku (dvostruki iznos njegovog stalnog dijela plaće).

Primjer:

Jedan prodavač u jednom voćarskom sezonskom poduzeću ima plaću od 3.000 dinara t. j. 1.500 dinara stalne plaće i ostatak po efektu rada. Norma njegovog rada određena je tako da za 100 dinara prodanog voća ima 1 dinar, što znači da mu je potrebno da proda za 150.000 dinara voća da bi dostigao razliku do punog iznosa svoje osnovne plaće (1.500 dinara). Sezona u ovom poduzeću traje 4 mjeseca.

Za vrijeme mrtve sezone (8 mjeseci) taj prodavač uz svoje puno zalaganje nije u stanju da proda više voća od prosječno 50.000 dinara mjesečno, što znači da njegov dodatak po efektu rada iznosi svega 500 dinara, a njegove ukupne prosječne prinadležnosti 2.000 dinara (1.500 više 500). Da takav prodavač ne bi zbog toga došao u teži materijalni položaj, direktor tog poduzeća, po odobrenju svog administrativno-operativnog rukovodioca, može odobriti da mu se izda izvjesna akontacija na teret njegovih prinadležnosti koje će primiti

troškova iz toč. 7. uputstva i fonda plaća, sindikalna organizacija, ako nalazi da su norme nepravilno određene, može predložiti da direktor izračuna troškove iz toč. 7. uputstva i fond plaća i da nakon toga eventualno izmijeni norme.

5) Sindikalna organizacija ima pravo i dužnost, kad su norme postavljene nepravilno, da traži njihovu izmjenu za pojedine službenike, radna mjesta ili grupe službenika, pa može predložiti čak i uvođenje novog sistema nagradivanja po efektu rada.

6) Ukoliko direktor ne usvoji prijedlog sindikalne organizacije ona se može obratiti i na administrativno-operativnog rukovodilca.

Točka 13. — 1) Administrativno-operativni rukovodilac privrednih poduzeća iz toč. 1. uputstva (ministarstva koja neposredno rukovode poduzećima, direkcije, uprave, izvršni odbori) naredit će odmah a najkasnije do 10. prosinca 1947. svojim poduzećima da sastave konkretan plan zavođenja normi na svim radnim mjestima u poduzeću na temelju kojih će se vršiti nagradivanje po efektu rada, ili će najkasnije do 18. prosinca 1947. izraditi sistem nagradivanja po efektu rada u svojim poduzećima.

2) Direktori poduzeća dužni su, ukoliko sam administrativno operativni rukovodilac nije odredio sistem nagradivanja po efektu rada, da najkasnije do 20. prosinca 1947. odrede konkretni sistem plaćanja po efektu rada i to za svako radno mjesto na kome se može vršiti takvo nagradivanje. Ukoliko, je administrativno-operativni rukovodilac već odredio sistem nagradivanja po efektu rada za to poduzeće (do 18. prosinca 1947.), direktor poduzeća će najkasnije do 24. prosinca 1947. staviti svoje primjedbe na dani sistem.

3) Administrativno-operativni rukovodilac poduzeća će najkasnije do 28. prosinca 1947. dati svoje konačno odobrenje na predloženi sistem od strane direktora ili će izvršiti potrebne korekcije, odnosno, uvažiti ili odbaciti primjedbe direktora poduzeća na sistem koji je on sam kao administrativno-operativni rukovodilac izradio.

4) Najkasnije do 31. prosinca 1947. administrativno-operativni rukovodilac obavijestit će o postavljenom sistemu nagradivanja po efektu rada, i to:

a) neposredno ministarstvo trgovine i snabdijevanja narodne republike, ako su administrativno-operativni rukovodioci poduzeća izvršni narodni odbori ili direkcije i uprave ministarstva trgovine i snabdijevanja narodne republike;

b) ministarstvo trgovine i snabdijevanja narodne republike ili preko svojih resornih ministarstava ako su administrativno-operativni rukovodioci direkcije ili uprave koje se ne nalaze pod općim rukovođenjem ministarstva trgovine i snabdijevanja narodne republike već drugih ministarstava (na pr. ministarstva industrije za industrijske prodavaonice) i t. d.; i

c) Ministarstvo trgovine i snabdijevanja FNRJ, ali preko svojih resornih ministarstava, ako se radi o poduzećima općedržavnog značaja.

5) Administrativno-operativni rukovodilac će najkasnije do 28. prosinca 1947. odrediti postotak za nagradivanje po efektu rada direktora, poslovođe i rukovodioca trgovačkih, nabavnih i otkupnih poduzeća (čl. 8. uredbje).

6) Ministri trgovine i snabdijevanja narodnih republika najkasnije do 20. prosinca 1947. propisat će okvirna uputstva o načinu određivanja provizije za službenike koji rade neposredno na otkupu ili nabavi antikala na slobodnom tržištu (toč. 7. uputstva).

Točka 14. — Ovo uputstvo stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Br. 30.880

Beograd, 24. studenoga 1947.

Ministar
trgovine i snabdijevanja,
dr Zaim Šarac, s. r.

ODLIKOVANJA

PREZIDIJUM

Narodne skupštine Federativne Narodne
Republike Jugoslavije

na temelju člana 2. stavka 2. Zakona o ordenima i medaljama, a na prijedlog Vrhovnog komandanta oružanih snaga FNRJ

riješio je

da se za pokazanu hrabrost, vještinu u komandovanju, osvjedočeni rad na ostvarenju bratstva i jedinstva među našim narodima i stečene zasluge za narod u toku narodnoslobodilačke borbe odlikuju

ORDENOM BRATSTVA I JEDINSTVA I. REDA:

pukovnik Egić Proke Obrad;
potpukovnik Soldatović K. Stojadin

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD II. REDA:

potpukovnik Brajović S. Petar;
majori: Bobnar F. Franc, Brajović V. Pavle, Družinec J. Ivica, Đurović J. Đuro, Opačić J. Dušan, Reić A. Srećko i Rodić V. Đuro;

kapetani: Balaban L. Ilija, Kafol I. Franc, Livada N. Pavao, Kunše M. Karlo, Majica M. Marko, Nedeljković J. Stevan, Novaković P. Nino, Radulović J. Marko, Stanić T. Jovan, Suhadolnik M. Matija, Vilhelm J. dr. Ivan, Volf M. Ivan, Zore I. Ivan, Zupančić J. Mihael i Kižmund I. Benjamin;

potporučnici: Bogunović D. Dane, Bele A. Franc, Bizjak J. Stanko, Bogdanović B. Jagoš, Borovinić M. Dragiša, Brković M. Stevo, Črtalić F. Silvo, Dakić T. Petar, Delić I. Stanko, Divjak T. Milan, Franov B. Mate, Grlaš F. Milan, Hribar I. Stane, Jakić M. Klement, Jakopin J. Boris, Jovanović V. Vojin, Kezele J. Zvonko, Kanalec F. Viktor, Klarić M. Alojz, Kosovac B. Gojko, Kovačić H. Ludvig, Krstevski A. Gele, Lavrić I. Franjo, Lukačić A. Mile, Marić D. Ljubomir, Marinković B. Andrija, Marković I. Jozef, Matijašević M. Mijo, Murn J. Jožef, Novaković M. Nikola, Ožbolt F. Franc, Petris A. Milan, Planinc A. Franc, Potočar J. Janez, Rumac I. Zdravko, Santrač D. Vid, Sekulić S. Đordija, Selan B. Franc, Skender G. Vlado, Sipar J. Tomaž, Srdić S. Dane, Sulejmanović Š. Muharem, Šimunc F. Franc, Škundrić M. Milan, Štular D. Milan, Tomić S. Jovan, Tonković J. Stjepan, Trkulja N. Petar, Vidmar J. Friderik, Vitorović V. Milivoje, Vojinović R. Vaso, Vojčak J. Alojz, Vujić M. Savo, Vuković P. Božidar i Milačić J. Vlado;

potporučnici: Adlešić N. Petar, Aleksić N. Rade, Banjac S. Milan, Bikić S. Jovo, Blečić V. Milovan, Bogunović T. Milan, Bolević T. Mirko, Božić L. Radovan, Brus A. Edvard, Čiča J. Stevo, Čurčić I. Marko, Erceg J. Božo, Fortuna M. Stanislav, Glešić I. Franc, Grgorić M. Anton, Grudić M. Mile, Hajduković M. Pero, Hočvar A. Franc, Horvačić F. Juraj, Jakšić N. Mileta, Jelovac M. Dušan, Jerković S. Milan, Kambić J. Ivan, Ko-

*smatin M. Jože, Kozlina M. Petar, Kralj J. Anton, Kut-
I Alojz, Lasić I. Slavko, Lončarević T. Jovo, Medić
Mrzović R. Mićo, Murgelj*

J. Ivan, Nišić D. Pero, Obradović M. Mile, Obradović
N. Niko, Perper V. Viktor, Petković Đ. Milan, Polić
M. Dušan, Popović R. Jagoš, Radulović M. Nikola, Relić
P. Dušan, Ržan J. Vinko, Savanović Đ. Drago, Simić
B. Drago, Simšić A. Jože, Smoljanović R. Mile, Stefa-
nović S. Stanko, Stojković B. Svetozar, Šarčević N.
Ilija, Šetina A. Anton, Šoškić M. Vukašin, Tadić J. Din-
tode, Vučetić R. Branko, Tomić M. Boško, Veličković
Ilija;

zastavnici: Basarić I. Željko, Čalić L. Dušan, Dra-
gaš, R. Ilija, Fatori A. Lucijan, Govednik J. Franc, Ilić
S. Đorđe, Kecman A. Dušan, Kosijer M. Miloš, Lazić
J. Mane, Marić M. Dušan, Radujko P. Jandro, Rodić
P. Dušan, Sabljak N. Ljuba, Stanić M. Vid, Stip-
panović S. Nikola, Šega J. Stane, Vučković J. Radivoj,
Vujić P. Zdravko i Vučković K. Branko;

Acović Dr. Milovan i Novak A. Dr. Vladimir;
kapetan Ljubojević M. Đuro.

ORDENOM BRATSTVA I JEDINSTVA II. REDA:

potporučnik Brajović S. Sreten;

majori: Brajović V. Pavle, Dovžak J. Stanislav, Dra-
gic R. dr. Đorđe, Družinec J. Ivica, Katnić R. Marko,
Kombol S. Stanko, Kosanović N. Ilija, Obradović Š. Ži-
vadin, Opačić J. Dušan, Pećanac J. Nikola, Pelević M.
Miloš, Radović A. Gojko, Ratković M. Rude, Reić A.
Srećko, Rodić V. Đuro i Bratanar A. Anton;

kapetani: Alfir G. Josip, Banjac J. Milan, Grubišić
J. Fabijan, Kolar A. Rudolf, Krašovec A. Lado, Likar
I. Anton, Livada N. Pavao, Milojević Miloje, Novaković
P. Nino, Pezdirec J. Ivan, Radević M. Vlado, Rček A.
Anton, Sarapa J. Pero, Stojović P. Petko, Suša Đ.
Đurađ, Volf M. Ivan i Zore I. Ivan;

poručnici: Biga V. Slavko, Bulc F. Marko, Cvija-
nović I. Petar, Delac I. Stanko, Durak H. Durako, Dur-
đević S. Cvejo, Grlaš F. Milan, Hren I. Valentin, Hribar
I. Stane, Jakić M. Klement, Kosovac B. Gojko, Kovačić
H. Ludvig, Krajčević M. Petar, Krupljanin Đ. Miloš,
Lukačić A. Mile, Milaković P. Milan, Murn J. Jožef,
Ninković M. Miloš, Ožbolt F. Franc, Rumac I. Zdravko,
Salapura S. Bogdan, Santrač Đ. Vid, Stariha M. Ivan,
Stolić P. Marko, Sulejmanović Š. Suharem, Štrubić S.
Milutin, Vlajsavljević I. Rajko, Vujasin M. Dušan, Vuji-
nović M. Vaso, Vukelić Đ. Boško i Zaklan B. Momčilo;

potporučnici: Aleksić N. Rade, Banić M. Alojz, Be-
gović A. Nikola, Bikić S. Jovo, Bjelac M. Branko, Bla-
žinović J. Mato, Brkić J. Aleksa, Bučan M. Pero, Buk-
vić T. Blagoje, Čalić B. Nikola, Drča B. Milan, Erceg
J. Božo, Gvozden M. Mirko, Hajduković M. Pero, Jan-
čić S. Petar, Jerković S. Milan, Karanović S. Dušan,
Kecman D. Šimo, Kovačević S. Mirko, Krndija J. Danilo,
Kuzman V. Sretko, Majkić V. Vid, Marković B. Luka,
Masnić A. Šimun, Medić J. Milan, Milinković S. Veljko,
Milošević D. Vaso, Miljanović O. Đuro, Mureta J. Slavko,
Obradović M. Ilija, Petković Đ. Milan, Pokrajac O.
Slobodan, Popović J. Luka, Relić P. Dušan, Rodić M.
Petar, Ržan J. Vinko, Savanović Đ. Drago, Smoljanović
R. Mile, Stambolija Đ. Nikola, Tomić M. Boško, Tom-
ljenović T. Jurica, Bavan S. Petar, Vrhovec F. Alojz,
i Vujičić J. Petar;

zastavnici: Anđelković J. Radivoj, Bogunović T. Mi-
lan, Kerkez Đ. Jovo, Knežević M. Marko, Lazić J. Mane,
Maljković Đ. Jovo, Rodić P. Dušan, Smiljanić P. Mile,

Vidojković K. Dragutin, Vujmilović S. Sretko, Vuji-
ković K. Branko i Zulbehari M. Šerif;

Hrubik J. Dr. Jan.

ORDENOM PARTIZANSKE ZVIJEZDE III. REDA:

majori: Dovžak J. Stanislav i Nikitović B. Đorđe;
kapetani: Aralica S. Nikola, Bubalo L. Mile, Gojak
A. Ivan, Grubelnik P. Pavle, Grubišić J. Fabijan, Kon-
dić D. Dušan, Korićanac V. Bogdan, Kumše M. Karol,
Likar I. Anton, Ljubojević M. Đuro, Milošević J. Zaha-
rija, Obradović S. Živadin, Ostović M. Mato, Pintarić
F. Anton, Poljak Š. Mirko, Radaković D. Jovica, Riček
A. Anton, Stojanović L. Bogdan, Škerović L. Mihajlo,
i Vučetić A. Mirko;

poručnici: Baničević D. Savo, Banjac P. Jovo, Bar-
biš A. Anton, Baretić K. Ivan, Bizjak N. Stanko, Bogda-
nović B. Jagoš, Bogunović D. Dane, Brković M. Stevo,
Cvijanović M. Petar, Dedić I. Nemanja, Divjak T. Mi-
lan, Durak H. Durako, Đukić S. Dušan, Đurđević S.
Cveja, Jakopin J. Boris, Joševski T. Kiro, Karanović
P. Dušan, Klarić M. Alojz, Kosovac B. Gojko, Kova-
čević T. Pero, Ković A. Anton, Krajcar K. Rudolf, La-
panja J. Ladislav, Lemić D. Milan, Lujčić M. Vukašin,
Macakanja S. Nikola, Marić D. Ljubomir, Marković I.
Jožef, Martinović Š. Karlo, Milaković P. Milan, Mitro-
vić V. Krsto, Ninković Š. Miloš, Petrović T. Kamenko,
Planinc A. Franc, Salapura S. Bogdan, Selan B. Franc,
Skender G. Vlado, Slaper J. Tomaž, Stefanovski M.
Vele, Stijepović J. Joksims, Sulejmanović S. Muharem,
Skundrić M. Mile, Vidmar I. Friderik, Vlajsavljević J.
Rajko, Vojčak J. Alojz, Vujasin M. Dušan, Vukašinović
N. Luka, Zajec A. Franc, Zaklan B. Momčilo i Zaviša
B. Petar;

potporučnici: Anastasovski R. Pavle, Banjac S. Mi-
lan, Benić R. Đuro, Božić L. Radovan, Bučan M. Pero,
Bunčić S. Milić Đurić M. Branko, Đurđić M. Sredoje,
Grudić M. Mile, Jakšić N. Mileta, Kapor T. Nedo, Koz-
lina M. Petar, Kuzman V. Sretko, Mandarić I. Miloš,
Mraović R. Mićo, Milošević D. Vaso, Mureta J. Slavko,
Nišić D. Pera, Perpar V. Viktor, Poprajac O. Slobodan,
Polić M. Dušan, Popović J. Luka, Radić M. Miloš, Rosić
S. Nikola, Simšić A. Jože, Stojković A. Milovoje, Šu-
tovski V. Stojan, Tadić J. Điko, Tomašević F. Branko,
Trišić J. Pero, Totić N. Savo, Vatovec A. Albin, Velič-
ković B. Jovo, Vujić Š. Tode, Vujičić J. Petar, Vuleta
R. Ilija i Žarković M. Ilija;

zastavnici: Anđelković J. Radivoj, Avber J. Ivan,
Čalić L. Dušan, Furnigić K. Stanoje, Govednik J. Franc,
Maljković Đ. Jovo, Marić M. Dušan, Mikić M. Čedomir
i Šega J. Stane.

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD III. REDA:

majors Grujić Ž. Slobodan;

kapetan Popović J. Branko;

poručnici: Bajza F. Stjepan, Bjelić J. Uroš, Blanuša
J. Ilija, Joksimović B. Dragoljub, Mišić A. Ivan, Popa-
dić S. Gradimir, Popović P. Radonja, Potočar J. Janez,
Salan B. Franc, Stambolija V. Dušan, Šajić P. Aleksan-
dar, Šetina J. Jože, Terzić N. Bogdan, Trpale D. Stje-
pan i Upelj F. Stanko;

potporučnici: Aleksić P. Savo, Anđelković S. Živo-
jin, Avramović S. Mita, Bajović V. Ilija, Bobičić G. Mi-
lojević, Bogdan M. Linardo, Čož A. Anton, Dobroko-
vić M. Todor, Dumić M. Rajko, Gmajner F. Janez Hudak
F. Matija, Jakovec P. Ljubo, Janjić Š. Momir, Koma-
tina R. Milovan, Lasić I. Stanko, Mandić N. Lazar, Mar-
ković P. Stamen, Mitrović Đ. Nikola, Palčić F. Jure,
Pillinger F. Franc, Potočar J. Janez, Todorovski D.
Branko, Trebar I. Ivan, Voler M. Jože, Vučetić R. Ni-
kola, Žega M. Vladimir i Živanović Ž. Uglješa;

zastavnici: Abramić A. Ivan, Anđrić J. Raša, Babnik
R. Dragutin, Bagevski I. Blaže, Bajerić S. Hasan, Ba-

sarić I. Željko, Benedik V. Viktor, Bešović V. Dušan, Bošković Đ. Todor, Bošnjak I. Živojin, Božić P. Svetislav, Bracika J. Rafko, Brdarić K. Kosta, Buijišić D. Neško, Celarc F. Janez, Čuk J. Nikola, Čulibrk N. Krsto, Černe J. Janez, Čizmić Lj. Miroslav, Čolaković S. Ljubomir, Dinić R. Obrad, Đordijevski V. Blažo, Đurić R. Krsto, Fatori A. Lucijan, Georgijević K. Marko, Golubović O. Vojislav, Grdadolnik J. Lado, Grgurić J. Vladimir, Grujić Đ. Dragomir, Janezić I. Jože, Jovović P. Blagoje, Jovović R. Radomir, Karafilipović J. Mato, Kitevski V. Vlado, Kucešin M. Cvetko, Kuzelički J. Stane, Lazarovski S. Blažo, Lovaković J. Mate, Lučoč M. Rako-Andrija, Lutovac R. Dušan, Lužar F. Franc, Manfreda J. Matija, Marčić B. Martin, Marković R. Milija, Mijanović N. Mihailo, Milenković M. Borisav, Milošević M. Veličko, Milovanović R. Vasa, Mirčevski J. Ilija, Molan M. Mihael, Novaković M. Stojadin, Orešnik F. Franc, Ostojić R. Ljubinko, Otašević Z. Čedomir, Pfajfer J. Igor, Petrović V. Petar, Petrovski M. Risto, Pohrebni M. Josip, Popovski A. Savo, Ratković J. Blažo, Rašić M. Mile, Rutar F. Janko, Sekulović G. Paun, Sekulovski S. Stojan, Slavnić L. Đorđe, Stanković Z. Cvetko, Stefančić J. Franc, Stevanović M. Stevan, Stojkovski S. Milivoj, Strancar A. Alojz, Šćekić V. Svetozar, Štukelj S. Ivica, Tekavec J. Mirko, Todorović L. Jovo, Trčić J. Vili, Trpković I. Ljubo, Trišić R. Đorđe, Trupeljak B. Franjo, Tušar V. Petar, Valenčić R. Bogdan, Višar M. Stane, Vujišić D. Neško, Zindović M. Jovan, Zulbehari M. Šefkija, Žabar S. Rakota, Žitko J. Nikola, Golubović N. Drago i Žurga V. Vencelj;

Brihi A. Ninko, Đokić M. Vlastimir, Dubajić D. Dragan, Oblak J. Janez, Pačić Đ. Jovo, Škorić P. Milorad i Vukotić S. Vojislav.

Br. 491

Beograd, 22. kolovoza 1947.

Tajnik,
M. Peruničić, s. r.

Predsjednik,
dr I. Ribar, s. r.

PREZIDIJUM

Narodne skupštine Federativne Narodne
Republike Jugoslavije

na temelju člana 2. stavka 2. Zakona o ordenima i medaljama, a na prijedlog Vrhovnog komandanta oružanih snaga FNRJ

r i j e š i o j e

da se za pokazanu hrabrost, vještinu u komandovanju, osvjedočeni rad na ostvarenju bratstva i jedinstva među našim narodima i stečene zasluge za narod u toku narodnooslobodilačke borbe odlikuju

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD II. REDA:

poručnik Grubić Josipa Miro;
potporučnici: Bilanović Anđelka Veselin i Vraneš Radovana Lazar;
zastavnici: Krstičević Ivana Ivo i Šibić Vlade Nebojša.

ORDENOM BRATSTVA I JEDINSTVA II. REDA:

poručnici: Kulčić Riste Sreten, Maljković Jove Rade, Reljić Đurda Branko i Romić Jovana Petar;

potporučnici Cvetković Ilije Dane, Kolundžić Rade Mićo, Radovanović Miloša Živorad i Stupar Dane Ilija;

zastavnici: Mrkić Miloša Jova, Šobot Petra Ilija, i Vlasisavljević Marka Božo.

ORDENOM PARTIZANSKE ZVIJEZDE III. REDA:

poručnici: Grabner Dane Vico, Jakšić Mile Ljuban i Zagorac Nikole Ilija;

potporučnik Petrović Petra Đorđe;

ORDENOM ZA HRABROST:

poručnici: Divljakinja Jovana Petar, Đorđević Nicifora Radomir i Mamut Ante Ivan;

zastavnik Reljić Stevana Milan;

poručnik Vojnović Mile Petar;

potporučnici: Čulović Nikole Dragomir, Frančičković Josipa Milenko, Franin Ivana Boris, Ilić Dušana Petar, Kulačanin Đoke Drago, Peruničić Miloša Đorđe, Piljević Ilije Manojlo, Valčić Romana Benjamin, Zorić Pavla Dušan i Žemva Lovre Slavko;

zastavnici: Bačić Ilije Jovan, Fajt Andrije Dominik, Ignjić Đorđa Strahnja, Mrvoš Rade Vlado, Pešut Rade Boško, Selmanović Salika Akija, Šobot Petra Ilija i Sušnjak Đure Milan.

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD III. REDA

poručnici: Delač Nikole Ivan, Matović Krste Milorad, Potočnik Antona Janez i Tvrtković Josipa Anton;

potporučnici: Bašić Ede Alija, Darić Đoke Vojin, Grahovac Nikole Dragan, Matošić Franje Ivan, Radomir Stojana Mirko i Radošević Krste Đorđe;

zastavnici: Dragin Vladislava Rozario, Jantal Valenta Ivan, Milišavac Uroša Boro, Rajić Marka Jakov, Šušnić Đure Milan, Vujičić Bogoljuba Vukosav i Vulečić Vasilija Milorad.

Br. 454

Beograd, 6. kolovoza 1947.

Tajnik,
M. Peruničić, s. r.

Predsjednik,
dr I. Ribar, s. r.

S A D R Ź A J:

	Strana
747. Uredba o osnivanju i organizaciji Generalne direkcije telegrafa i telefona, direkcija telegrafa i telefona i telegrafsko-telefonskih centara — — — — —	1409
748. Pravilnik o redovnim prinaldžnostima pripadnika narodne milicije i o dodacima građanskim osobama na službi u narodnoj miliciji — — — — —	1411
749. Uputstvo o provedbi Uredbe o prinaldžnostima službenika i namještenika u državnim trgovačkim poduzećima i njihovim prodavaonicama, kao i prodavaonicama zadruga, društvenih i masovnih organizacija — — — —	1413